Ella Helander

Viime vuosien aikana internet on alkanut täyttämään nuorista miehistä, jotka pyrkivät ehostamaan omaa ulkonäköään rajuinkin keinoin. Väitöskirjatutkija Kirsti Sippel, mitä tämä looksmaxxingiksi kutsuttu ilmiö tarkoittaa?

Kirsti Sippel

No tää looksmaxxing termi viittaa ulkonäön maksimointiin tähtääviin toimenpiteisiin, kuten kehon ja kasvojen muokkaukseen eri tavoin. Tähän voi kuulua erilaisia hyvin arkisiakin toimia, esimerkiksi ihonhoitoa tai kuntosalilla kehon muokkausta, mutta sitten siihen saattaa sisältyä myös tämmöisiä intrusiivisempia toimenpiteitä, kuten esimerkiksi pistoshoitoja tai jopa kauneuskirurgisia toimenpiteitä, ja osa looksmaxxing-somesisällöstä saattaa myös promota esimerkiksi häiriintynyttä syömistä ja erilaisia vahingollisia ruokavalioita tai liikuntatapoja, jotka saattaa myös vaikuttaa ruoka- ja kehosuhteeseen. Tää on niinku aika semmoinen laaja kattokäsite, että siihen saattaa sisältyä hyvin monen tasoista ulkonäön muokkaamista.

Ella Helander

No, mihin nämä looksmaxxaajien kauneusihanteet sitten perustuu?

Kirsti Sippel

No mä lähtisin siitä liikkeelle, että tämä termi alun perin on manosfääristä kotoisin. Se on 2010-luvulla yleistynyt manosfäärissä ja on ollut siellä käytössä erilaisiin ulkonäköä koskeviin keskusteluihin liittyen.

Ella Helander

Mitä tämä manosfääri tarkoittaa?

Kirsti Sippel

Manosfääri on tämmöinen tosi laaja kattotermi kaikille internetin antifeministisille sisällöille, jotka on pääasiallisesti just miesten tuottamaa ja ylläpitämää. Siellä on erilaisia yhteisöjä siellä alla, esimerkiksi miesasiamiehiä ja sitten on inceleitä ja muita tällaisia, jotka uskoo erilaisiin ajatuksiin, mutta pääasiallisesti siellä jaetaan yhteinen käsitys siitä, että naisten oikeuksien kasvu on jotenkin uhka miehille modernissa yhteiskunnassa. Sieltä tämä looksmaxxing on alun perin tullut ja se on kytkeytynyt just näihin ajatusmaailmoihin. Ja sitä kautta ajattelen just, että looksmaxxing-vaikuttajien myymät ihanteet edelleen heijastelee tosi paljon sitä manosfäärin miesihannetta. Eli se on hyvin semmoinen konservatiivinen mieskuva, jossa mies ajatellaan, että pitäisi olla vahva ja pitkä ja semmoinen hyvin perinteistä maskuliinisuutta heijasteleva. Se on niinku hyvin kapea kauneusihanne ja saattaa lisätä nuorten miesten kokemia ulkonäkö- ja kehopaineita. Ja kun ne juuret on siellä vihaideologioissa tietyllä tavalla, niin se on

myös perustunut hyvin semmoiselle valkoiselle miesihanteelle ja siihen saattaa liittyä esimerkiksi manosfäärissä hyvin syrjiviä ja rasistisiakin elementtejä ja siihen sisältyy ajatus miesten välisestä hierarkiasta, jossa ikään kuin tietynlainen mies on parempi kuin jonkun toisenlainen mies.

Ella Helander

No, millainen ihminen tällaiseen ajattelutapaan päätyy?

Kirsti Sippel

No mä ajattelen, että se looksmaxxing on itsessään niin yleistynyt ja just valunut sinne valtavirtasomeihin, että siinä saattaa olla aika iso kuilu sen välillä, että käyttäjät, jotka näkee sitä looksmaxxing-sisältöä, ei välttämättä tiedä sitä alkuperää. Että se voi olla että erilaiset ihmiset päätyy niiden mainstream somen looksmaxxing-sisällön pariin ja sitten erilaiset ihmiset saattaa päätyä sinne manosfäärin syvempään rabbit holeen, mutta oman tutkimukseni mukaan manosfäärin kaikki tällaiset erilaiset konseptit saattaa houkutella niin sanotusti aivan tavallisia miehiä, hyvin eri ikäisiäkin miehiä, koska nää ideologiat ja käytänteet tarjoaa usein jonkinlaisen selityksen semmoisille henkilökohtaisille kokemuksille, esimerkiksi kokemukselle siitä, ettei ole vaikka riittävän hyvä sellaisena kuin on. Ja kyllä siellä on paljon ollut omassa tutkimuksessa esimerkiksi just kiusatuksi tulemista usein ulkonäön perusteella ja erilaista niinku syrjäytyneisyyttä, että voi olla, että on oltu ihan siis töissä ja opiskelussa ja näin, mutta että jotain sellaisia niinku kokemuksia on, että on jäänyt ulkopuolelle jonkinlaisesta esimerkiksi sosiaalisesta elämästä tai muusta. Ja kyllä ne varmasti puhuttelee myös sellaisia nuoria miehiä, jotka on epävarmoja jollain tapaa vaikka omasta ulkonäöstä tai omasta mieheydestä.

Ella Helander

No nää inceleitten ja looksmaxxaajien käyttämät keskustelupalstat on kuitenkin tunnettuja trollaamisesta, niin miten varmoja me voidaan olla siitä, että he ovat oikeasti tosissaan?

Kirsti Sippel

No mä ajattelen, että lähtökohtaisesti kyse ei ole sinänsä ollut trollauksesta, vaan tämä termi on syntynyt alustoilla, jossa on ollut tosi ulkonäkökeskeinen fokus ja jossa se on sitoutunut erilaisiin vihaideologioihin. Ja totta kai somessa asiat helposti karnevalisoituu ja meemiytyy, ja näistä on osin myös tullut sellaisia meemejä ja trollauksen alustoja, mutta me tiedetään kuitenkin esimerkiksi manosfäärin liittyvistä haastattelututkimuksista, että nämä ajatukset ovat läsnä myös sen netin ulkopuolella. Ja sitten oikeassa elämässä on tapahtunut näitä esimerkiksi väkivallantekoj, ja se on niistä myös esimerkki, että ne valuu sieltä myös ihmisten oikeaan elämään, vaikka se

onkin toki hyvin äärimmäinen ja harvinainen esimerkki. Mutta se on kuitenkin osoitus siitä, että monet omaksuu näitä manosfäärin ideaaleja ihan tosissaan.

Ella Helander

Mihin tällainen trollaus ja valheellisuus voi kuitenkin johtaa?

Kirsti Sippel

Mä ehkä lähestyisin sitä just enemmän sitä kautta, että osa ihmisistä ottaa niitä asioita tosissaan ja sitten tämmöisten niin kuin looksmaxxing -termin ja trendin kaltaisten ilmiöiden leviäminen saattaa normalisoida just sitä hyvin konservatiivista ja kapeata mieskuvaa ja sitä kautta nuorille miehille voi syntyä entisestään ahtaampi käsitys siitä, että mitä tarkoittaa olla mies ja minkälainen ulkonäkö heijastelee niin sanotusti hyvää mieheyttä ja tätä kautta ulkonäön merkitys saattaa vähän niinku ylikorostua joidenkin elämässä. Siitä voi tulla tietyllä tapaa semmoinen, siitä ulkonäkötyöstä ikään kuin mitä tehdään ulkonäön eteen, siitä voi tulla semmoinen moraalisia odotuksia ja normeja heijasteleva asia ja sitä kautta se voi tavallaan myöskin sitoutua näkemyksiin vaikka naisista, että koska se ajatus vaikka looksmaxxingissä alun perin on tullut siitä, että kilpaillaan jotenkin naisista ja naiset nähdään tekevän hyvin pinnallisia parivalintoja pinnallisin perustein, niin se saattaa sitten taas entisestään ylikorostaa sitä ulkonäön koettua merkitystä ja tehdä siitä haitallisenkin ja ylikorostuneen asian jonkun yksilön elämässä.